

POSTANOWIENIE

Dnia 9 sierpnia 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Janusz Niczyporuk

w sprawie z powództwa R.R. z siedzibą w T.

przeciwko M.R.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 9 sierpnia 2023 r.,

wniosku pozwanego o wyłączenie sędziego Sądu Rejonowego dla Warszawy Żoliborza w Warszawie A.K. od orzekania w sprawie o sygn. [...],

pozostawia wniosek bez rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy dla Warszawy Żoliborza w Warszawie postanowieniem z 23 lutego 2023 r., [...], na podstawie art. 200 § 1⁴ k.p.c. w zw. z art. 26 § 2 i 3 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym przekazał do Sądu Najwyższego wniosek M.T. z 31 sierpnia 2022 r. o wyłączenie sędziego referenta A.K. od rozpoznania sprawy [...] z uwagi na nieprawidłowości w jego powołaniu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 26 § 2 zd. 1 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (tekst jedn. Dz. U. z 2023 r., poz. 1093 z późn. zm.; dalej: „ustawa o SN”), do właściwości Izby Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych należy rozpoznawanie wniosków lub oświadczeń dotyczących wyłączenia sędziego

albo o oznaczenie sądu, przed którym ma się toczyć postępowanie, obejmujących zarzut braku niezależności sądu lub braku niezawisłości sędziego. Na mocy art. 26 § 3 ustawy o SN, wniosek, o którym mowa w § 2, pozostawia się bez rozpoznania, jeżeli obejmuje ustalenie oraz ocenę zgodności z prawem powołania sędziego lub jego umocowania do wykonywania zadań z zakresu wymiaru sprawiedliwości.

W niniejszej sprawie należało zastosować art. 26 § 3 ustawy o SN, albowiem wniosek o wyłączenie sędziego A.K. od rozpoznania sprawy opierał się właśnie na argumentacji związanej z próbami ustalenia oraz oceny zgodności z prawem powołania sędziego lub jego umocowania do wykonywania zadań z zakresu wymiaru sprawiedliwości (jak wskazał M.R.: „sąd został powołany podstawie przepisów nowej ustawy o KRS, co w orzecznictwie sądów europejskich, Sądu Najwyższego oraz uchwały trzech Izb Sądu Najwyższego może wskazywać, że powołany w trybie tych przepisów nie zapewni standardów postępowania bezstronnego” – protokół rozprawy z 31 sierpnia 2022 r.). Pozwany jako okoliczność uprawdopodobniającą przyczyny wyłączenia wskazał nadto wydane przez Sąd Rejonowy dla Warszawy [...] postanowienia oddalające wnioski dowodowe. Wskazana okoliczność stanowi w ocenie [...] potwierdzenie bezstronności sędziego.

Odnosząc się do powyższego Sąd Najwyższy stwierdza, że w przedmiotowej sprawie sformułowany wniosek sprowadza się wyłącznie do kwestii powołania objętego wnioskiem sędziego. Jak wskazano wyżej, ustawa jednoznacznie stanowi, że wniosek, o którym mowa w art. 26 § 2 u.SN, pozostawia się bez rozpoznania, jeżeli obejmuje ustalenie oraz ocenę zgodności z prawem powołania sędziego. Rozpatrzenie sformułowanego przez obrońcę skazanego wniosku nie mieści się w granicach formalnych kontroli realizowanej przez Sąd Najwyższy na podstawie art. 26 § 2 u.SN (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z: 29 czerwca 2021 r., I NWW 45/21; 12 maja 2021 r., I NWW 25/21) i należy pozostawić go bez rozpoznania.

Niezależnie od powyższego podkreślić należy, że podstawą do pozostawienia wniosku bez rozpoznania, w oparciu o przepis art. 26 § 3 u.SN, jest sytuacja, w której wniosek nie spełnia warunków konstrukcyjnych (nie podaje okoliczności faktycznych i ich oceny prawnej, uzasadnienia lub

uprawdopodobnienia zawartych w nim twierdzeń) lub ma charakter abstrakcyjny, tj. nie odnosi się do konkretnej sprawy lub dotyczy kwestionowania samego statusu sędziego (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 8 maja 2020 r., I NWW 7/20). Do analogicznych wniosków prowadzi również analiza orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (dalej: „Trybunał” lub „TSUE”). Trybunał oceniając dopuszczalność wniosków o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym wielokrotnie podkreślał, że co do zasady należy domniemywać spełnienie przez sąd krajowy wymogów określonych w art. 267 Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej, niezależnie od tego w jakim składzie sędziowskim sąd ten orzeka. Domniemanie to może zostać obalone, jeżeli prawomocne orzeczenie sądowe wydane przez sąd krajowy lub międzynarodowy prowadziło do uznania, że sędzia lub sędziowie orzekający jako sąd nie są sądem niezawisłym, bezstronnym i ustanowionym uprzednio na mocy ustawy w rozumieniu art. 19 ust. 1 akapit drugi TUE w świetle art. 47 akapit drugi Karty praw podstawowych Unii Europejskiej (z ostatnich zob. wyroki Trybunału z 13 października 2022 r. w sprawach C-355/21 oraz C-698/20). W niniejszej sprawie nie wskazano, ani tym bardziej nie wykazano, aby w stosunku do sędziego wyznaczonego do rozpoznania sprawy II C 1001/21 wydano takie prawomocne orzeczenie sądowe.

Z tych względów, Sąd Najwyższy, na podstawie art. 26 § 3 u.SN. orzekł, jak w sentencji.

[as]